

СЕКЦІЯ № 6. РОЗВИТОК ЦИВІЛІСТИКИ В УКРАЇНІ

ПІДСЕКЦІЯ №1. ЦИВІЛЬНИЙ ПРОЦЕС

Науковий керівник: Борець Л. В., к.ю.н., доцент

ГОЛОВНІ ПЕРЕВАГИ ТРЕТЕЙСЬКОГО СУДОЧИНСТВА

Борець Л.В.

доцент кафедри інформаційного та підприємницького права

НТУУ «КПІ», к.ю.н., доцент

Реалізація проголошеного Конституцією України курсу на становлення України як правової держави залежить від низки факторів, одним з яких є розвиток недержавної форми судочинства як невід'ємної складової забезпечення демократичних засад суспільного життя та ефективного функціонування соціально орієнтованої економіки. Можливості інтеграції України до міжнародних та європейських інституцій, в т.ч. Світової організації торгівлі, також залежать від того, наскільки правові та інституційні засади організації економічної діяльності в Україні будуть відповідати загальновизнаним принципам демократичності, сформульованим Організацією Об'єднаних Націй та її спеціалізованими організаціями.

Практика функціонування недержавної форми судочинства щодо розгляду спорів показує її достатньо прогресивний характер. Порівняно з державними судами загальної юрисдикції вона має низку переваг:

- оперативність вирішення спорів,
- розширення можливостей реалізації права на судовий захист, а отже і розширення доступу людини до системи правосуддя,
- обмеження монополізму державних судів, а отже і зменшення корупційного тиску на суб'єктів господарювання,
- демократичність процесу розгляду спорів - обрання суду та суддів за згодою сторін, вплив останніх на формування правил розгляду спорів тощо,
- закритість розгляду справи – розгляд спору у третейському суді закритий, що є додатковою гарантією збереження конфіденційності і комерційної таємниці,

- рішення третейського суду є остаточним – рішення третейського суду практично неможливо оскаржити (оскарження може відбутися тільки у разі грубого порушення судової процедури),
- негайне набрання чинності рішенням третейського суду,
- можливість примусового виконання рішення суду.

Не можуть передаватися на розгляд Третейському суду:

- справи у спорах про визнання недійсними нормативно-правових актів;
- справи у спорах, що виникають при укладенні, зміні, розірванні та виконанні господарських договорів, пов'язаних із задоволенням державних потреб;
- справи, пов'язані з державною таємницею;
- справи у спорах, що виникають із сімейних правовідносин, крім справ у спорах, що виникають із шлюбних контрактів (договорів);
- справи про відновлення платоспроможності боржника чи визнання його банкрутом;
- справи, однією із сторін яких є орган державної влади, орган місцевого самоврядування, державна установа чи організація, казенне підприємство;
- інші справи, які відповідно до закону підлягають вирішенню виключно судами загальної юрисдикції або Конституційним Судом України; справи, коли хоча б одна із сторін спору є нерезидентом України.

Третейський суд приймає до розгляду спори, що відносяться до його компетенції, за наявності письмової третейської угоди, укладеної між сторонами, про передачу третейському суду всіх або окремих спорів, що виникають або можуть виникнути між сторонами з конкретних правовідносин, незалежно від того, носять вони договірний характер чи ні.

Третейська угода може бути укладена у вигляді третейського застереження в договорі, контракті або у вигляді окремої письмової угоди.

Рішення Третейського суду є остаточним і оскарженню не підлягає, крім випадків, передбачених ст.51 Закону України «Про третейські суди». Рішення виконується зобов'язаною стороною добровільно у строки, вказані в рішенні. Якщо строк не встановлено, то рішення підлягає негайному виконанню.

Невиконане добровільно рішення третейського суду підлягає примусовому виконанню в порядку, встановленому Законом України «Про виконавче провадження».